

»I življenje naše...«
»...ki tak hitro teče...«
»...al so same sanje...«
In spet samo še šelest vetrov v polnočnih
jesenskih hrastih, jecljajoča duša zemlje,
polja in krvi:
»Ssssanje...« * * *

»Pesnik ste. Kdo bi tajil. A duhovskega
poklica nimate. Warum verlassen Sie uns
nicht? Vsaj e n k r a t govorite!«

»Denar.«

»Ja sooo! Dann stimmt's.«

Simonu se spovrača živo kakor na dlani.
Neslišno je odprl celovški špiritual v pre-
dal. S trpkim izrazom v licu išče za novci.
Simon pomilovalno vidi, da mož trpi.
Skopost. Zdaj se je premagal. Stisnil je
bridko v pest. Ves je blede. Skopost?

»Hudiča! Mož ni skop. Trpi drugače. Da
bom njegov podarjeni novec za babe za-
vrgel.«

»Vzemite.«

»Bog je videl, gospod spiritual.«

»Und nicht wahr? Sie wollen es ver-
sprechen? Obszönes schreiben Sie nim-
mer!« * * *

Sanje in bridkost matere Mine sedem ža-
losti. Iz knjige, ki je modra, da je dobro
človeku, ki tudi v nesreči Bogu zvest
ostane in da je greh na zemlji, ki mu od-
puščanja ne bo ne na tem ne na onem
svetu. Sanja in bridkost naših mater
sedem žalosti: Pavle Svetlin pastir, Pavle
šolar, Pavle desetošolec, Pavle mašnik,
Pavle škof...

Sanja in bridkost Simona Jozipoviča,
prvega in zadnjega: tegoba iz meglenice,
iz zemlje v solncu velikega Šmarna, iz
abiturija, iz prve svobode in sladke brid-
kosti ob sanji o neki daljni, ki je Lavo-
slava in ni, o neki lepi, ki je Neža in ni,
o neki nepoznani, ki je vse v vsem: pesem,
sreča, slava, sestra, mati, idol...

Sanje mater in sanje sinov. Dva sveta.
Nikoli se ne bosta našla. V gomili. V
gomili, ki bo preživela zgodbo o Pavlu
Svetlinu in pesem Simona Jozipoviča...
Živele, gomile, življenje naše!

* * *

Simon Jozipovič Jenko se je prebudil v
trpki mrz petindvajsetega januarja in

se zavedel svojega opravka na sejmu.
Vstal je, se umil in oblekel. Potem je štel
svoj denar.

»Za prenočišče in zajtrk. Za kroglo in
smodnik.«

Trpke ustnice... Kot rana bole...

Vse drugo je zabeležil Francé Levec za
večen spomin...

OCEAN.

IVAN ROBIDA.

Med menoj in teboj je morjé —!
široko morjé, globoko morjé!

In vendar dovòlj ni široko,
in vendar dovòlj ni globoko,
da ne bi ga mogla prebresti,
da ne bi me mogla prenesti,
da zmagati moja ljubezen
ne mogla bi zvesta nad njim,
ljubček moj!

In sveženj
v rokàh droban,
in v srcu sladak nepokòj,
ko šla je čez ocean
za njim.

Ljubček moj!

Iskala ga je in našla.

Dolga so leta tri... je dejal.
In čas hiti... se je smejal
od srca vesel... kot da je prišel
star upnik izterjat pozabljen dolg.

In potem... potem? kaj... naj ti po-
vem...?

In prestanega vina ji je nalil...
in s hladno in plehko besedo napil...
in nastal je molk.

Pogledala mu je v oči hladné.
Svetlikale so se kot šipe slepé,
in zazeblo jo je do dna srca.

Z roko si je segla preko oči.
Tèmna solza je zdrknila v dlan.

Ah! vedela je tisti hip, da leži
med njim in njo — ocean...!
Širši, globočji od prejšnjega!
bolj brezdanj in bolj teman
kot najbolj črna noč!

In kakor prišla, tako je odšla.

Spet reže ladja črno vodó,
široko tako, globoko tako,
in plove v temno, neskončno noč.

In noč je krog nje, ki se vrača domov
brez luči in zvezd,
brez ciljev in cest.

In ko od Evrope sèm zor podrhtava nov,
se bela plaha meglica-tenčica zavleče
na krov,
vzvalovi, postoji
na kraji — ob ograji,
dahne ... omahne ...
in več je ni ...

Bat buta, cepeta in vijak vrši ...
in voda šumi ... šumi ...

NEDOLŽNOST.

NARTE VELIKONJA.

1.

V edini trški kavarni je šele pred kratkim nastopila službo mlada blagajničarka. »Pridobitev!« je dejal kavarnar ter pomežiknil gostu, ki se je ozrl za njo. In dekle je, rahlo zibajé se v bokih, šlo prožno preko kavarne. Carinik Progar je bil stalen gost. Mlada blagajničarka Silvija je prve tedne zvedavo in plaho ogledovala visokega fanta, zadnji teden pa je čudno povešala pred njim pogled. V teh očeh se je zrcalila nerazodeta plaha prošnja, dočim je Progar glasno govoril v kavarni ter ji sledil s svojim nerazumljivo oblastnim pogledom. Oni večer je prišla v kavarno pijana lovska družba. Zunaj je bilo mráz in pihali so si v prste, ko so stopili čez prag: trgovec z vinom Bončar, sodnik Ločnik, glavar Poboršek, nadučitelj Slivar in Progar. Samo dva gosta sta še sedela v kotu ter razlivala po mizi liker, ki se je cedil že raz mizo na vse strani. Kapelnik ciganskega kvarteta je lovil v roko pijačo ter lizal sladke kaplje, ne meneč se za edinega poltreznega človeka, ki je sedel za kupom razcefranih listov ter preko njih strmél v blagajničarko. Ta edini poltrezni človek je bil sedmošolec Perdan. V njegovem vedenju in pogledih je bilo toliko

nerazodetega gorja in ognja, da se mu je blagajničarka izogibala s svojim pogledom.

»Ná, goba, navleci se ga in tudi onemu dekletu daj!« je razlil po mizi pijačo debeli pivee, ki sta ga lice in glas razodevala za mešetarja. »Ali je tvoje to dekle, kaj?« je pocukal starega cigana za rokav. »Tvoje, prav! Čisto prijetno dekle in mlado!« je emaknil z jezikom. »Kar tu z roke naj pije!«

In si je res ulil tekočine na dlan ter jo držal naproti, da se mu je cedila med prsti. Šestnajstletno zagorelo cigansko dekletce je plaho in z gnusom na licu srknilo z dlani.

»O, to pa je zabava!« se je zakrohotal Progar. »Kar sem k meni prisedi in pij tudi z moje roke. Še ti, Grba, mešetar mešetarski, prisedi, ker si tako dovtipen človek. Toda prej še zaigraj. Tisto zaigraj, dekletce, o jesenskih dolgih nočeh! Ne, ali imaš citre? Ne, nimaš? Tisto zaigraj o golobu, da, o golobu!« In z zmago-slavnim pogledom je švignil preko kavarne do blagajničarke, ki je rahlo zadrževala, kakor da jo je spreletel mráz. »Tisto o golobu!« je ponovil Progar. »Und fliegt eine weiÙe Taube ... ali kako že!« je poizkusil s pijanim glasom. »Ali znaš?«

»Znam!« je prikimalo cigančé ter pritisnilo z lokom na strune.

»Ta pesem mene kar gane!« je pijano vlekél mešetar Grba. »To je vse drugo kakor zvonovi sv. Roka. Plinka, plinka! Mežnar vleče: ‚plinka, plinka!‘ ali ne?« se je zazrl Grba v Progarja.

»Kaj zvonovi! In na goslih! To nič ni! Na citre, tam bi zijal!«

»Pa na citre! Kaj meni citre mari!« Cigančé je prenehalo, kakor bi odrezal. »Zasluzila si!« je dejal Grba ter vlekél dekletce za roko. »Sem pojdi! Kako ti je ime?«

»Zinka, gospod!«

»Glej jo, kakšno ime!« se je zasmejal Progar. »Ali boš pila?«

Deklica je s strahom uprla svoj pogled v očeta, se zdrznila ter rekla plašno:

»Bom!«

Družba se je zgrnila okoli dekletca. In preden se je zavedelo, jo je že držal Grba za glavo. Progar ji je iz steklenice vlil